

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 170

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 2 martie 2020

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 758 din 28 noiembrie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3—5 și art. 9 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului	2-5
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
2.621. — Ordin al ministrului culturii privind aprobarea tarifelor percepute de către Institutul Național al Patrimoniului pentru activitatea de atestare a specialiștilor, experților și verficatorilor tehnici în domeniul protejării monumentelor istorice	5
REPUBLICĂRI	
Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române	6-15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 758**

din 28 noiembrie 2019

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3—5 și art. 9
din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor
agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților
comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație
agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului**

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3—5 și art. 9 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, excepție ridicată de Întreprinderea Individuală Căpățoiu A. Ion din Mizil în Dosarul nr. 2.218/259/2016 al Judecătoria Mizil și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.178D/2017.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 2.619D/2017, nr. 2.903D/2017 și nr. 8D/2018, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a aceluiași prevederi de lege, ridicată de Societatea Apofis Agro — S.R.L. din comuna Ciorogârla, județul Ilfov, de Marian Năstase și de Paula Tatiana Bălăceanu, în dosarele nr. 2.526/259/2016, nr. 2.701/259/2016 și, respectiv, nr. 469/259/2017 ale Judecătoria Mizil.

4. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Având în vedere identitatea de obiect al excepției de neconstituționalitate în dosarele mai sus menționate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor nr. 2.619D/2017, nr. 2.903D/2017 și nr. 8D/2018 la Dosarul nr. 2.178D/2017.

6. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor.

7. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor nr. 2.619D/2017, nr. 2.903D/2017 și nr. 8D/2018 la Dosarul nr. 2.178D/2017, care a fost primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, arătând că instanța de contencios constituțional a mai analizat dispozițiile de lege supuse

controlului, prin prisma unor critici similare, constatând constituționalitatea acestora. Consideră că în cauzele de față se justifică menținerea jurisprudenței în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

9. Prin încheierile din 20 iunie 2017, 27 septembrie 2017, 22 noiembrie 2017 și 29 noiembrie 2017, pronunțate în dosarele nr. 2.218/259/2016, nr. 2.526/259/2016, nr. 2.701/259/2016 și, respectiv, nr. 469/259/2017, **Judecătoria Mizil a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3—5 și art. 9 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului.** Excepția a fost ridicată de Întreprinderea Individuală Căpățoiu A. Ion din Mizil, de Societatea Apofis Agro — S.R.L. din comuna Ciorogârla, județul Ilfov, de Marian Năstase și de Paula Tatiana Bălăceanu în cauze având ca obiect pronunțarea unor hotărâri judecătorești care să țină loc de contract de vânzare a unor terenuri agricole situate în extravilan.

10. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se arată că aplicarea prevederilor Legii nr. 17/2014 și în cazul antecontractelor de vânzare-cumpărare încheiate anterior intrării în vigoare a acestui act normativ duce la desființarea dreptului de creanță al promitentului-cumpărător, dobândit în mod valabil, ceea ce reprezintă o încălcare a principiului constituțional al neretroactivității legii civile, precum și a dispozițiilor constituționale și convenționale referitoare la protecția dreptului de proprietate privată. În acest sens se arată că aplicarea dispozițiilor art. 5 din actul normativ criticat și antecontractelor încheiate înainte de intrarea în vigoare a acestei legi creează posibilitatea exercitării dreptului de preempțiune cu privire la același teren, în detrimentul promitentului-cumpărător, ceea ce duce la anihilarea efectelor antecontractului de vânzare-cumpărare și la lipsirea de eficiență juridică a dreptului de creanță născut în mod valabil în patrimoniul promitentului-cumpărător. În acest mod, promitentul-cumpărător suferă o sancțiune pentru nerespectarea unor obligații care nu erau prevăzute de lege la data încheierii antecontractului. Se mai susține că promitentul-cumpărător nu poate cere în numele său înscrierea terenului în cartea funciară, în condițiile în care acesta nu este înscris, întrucât aceste operațiuni sunt condiționate de dovada dreptului de proprietate. Chiar dacă, în principiu, este posibil ca în timpul procesului instanța să abilitze reclamantul

să efectueze aceste formalități, totuși, această operațiune necesită un termen îndelungat și costuri extrem de mari, iar instanțele nu dispun întotdeauna o astfel de măsură. Pe de altă parte, în multe zone din țară nu sunt actualizate hărțile cadastrale în sistem digital, astfel încât terenurile nu pot fi înregistrate. Astfel, întrucât imobilul nu poate fi înscris în cartea funciară și la rolul fiscal, acțiunea promovată în pronunțarea unei hotărâri care să țină loc de contract de vânzare-cumpărare devine inadmisibilă, fără ca promitentul-cumpărător de bună-credință să fie culpabil în vreun fel pentru această situație, întrucât condițiile care au determinat inadmisibilitatea nu erau prevăzute de lege la data încheierii antecontractului. Se mai susține și încălcarea accesului liber la justiție, ca urmare a faptului că instanțele judecătorești resping ca inadmisibile acțiunile având ca obiect pronunțarea unor hotărâri care să țină loc de contract de vânzare, în cazul în care nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de Legea nr. 17/2014. Or, impunerea prin lege a unor exigențe sau condiții pentru valorificarea de către titular a dreptului său subiectiv constituie o îngrădire a accesului liber la justiție, care trebuie să aibă o justificare, prin prisma finalității urmărite, iar exigențele astfel instituite trebuie să fie rezonabile, astfel încât să nu antreneze o restrângere excesivă a dreptului, de natură să pună sub semnul întrebării însăși existența acestuia.

11. **Judecătoria Mizil** consideră că prevederile de lege criticate nu contravin dispozițiilor constituționale invocate de autorii excepției.

12. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, invocând cele statuate în jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

14. **Avocatul Poporului** precizează că își menține punctul de vedere exprimat anterior și reținut de Curtea Constituțională în cuprinsul Deciziei nr. 746 din 3 noiembrie 2015, în sensul constituționalității textelor de lege criticate.

15. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă prevederile art. 3—5 și art. 9 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 178 din 12 martie 2014, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora:

— Art. 3: „(1) *Terenurile agricole situate în extravilan pe o adâncime de 30 km față de frontiera de stat și țărmul Mării*

Negre, către interior, precum și cele situate în extravilan la o distanță de până la 2.400 m față de obiectivele speciale pot fi înstrăinate prin vânzare-cumpărare doar cu avizul specific al Ministerului Apărării Naționale, eliberat în urma consultării cu organele de stat cu atribuții în domeniul siguranței naționale, prin structurile interne specializate menționate la art. 6 alin. 1 din Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, cu modificările și completările ulterioare.

(2) *Prevederile alin. (1) nu se aplică preemtorilor.*

(3) *Avizele prevăzute la alin. (1) vor fi comunicate în termen de 20 de zile lucrătoare de la înregistrarea cererii de solicitare de către vânzător. Procedura și alte elemente privind obținerea avizului specific al Ministerului Apărării Naționale se reglementează prin normele metodologice de aplicare a legii. În cazul neîndeplinirii acestei obligații de a emite avizul, se consideră ca fiind favorabil.*

(4) *Terenurile agricole situate în extravilan, în care se află situri arheologice, în care au fost instituite zone cu patrimoniu arheologic reperat sau zone cu potențial arheologic evidențiat întâmplător, pot fi înstrăinate prin vânzare doar cu avizul specific al Ministerului Culturii, respectiv al serviciilor publice deconcentrate ale acestuia, după caz, emis în termen de 20 de zile lucrătoare de la înregistrarea cererii de solicitare de către vânzător. Procedura și alte elemente privind obținerea avizului specific al Ministerului Culturii se reglementează prin normele metodologice de aplicare a legii. În cazul neîndeplinirii acestei obligații, avizul se consideră ca fiind favorabil.”;*

— Art. 4: „(1) *Înstrăinarea, prin vânzare, a terenurilor agricole situate în extravilan se face cu respectarea condițiilor de fond și de formă prevăzute de Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, și a dreptului de preempțiune al coproprietarilor, arendașilor, proprietarilor vecini, precum și al statului român, prin Agenția Domeniilor Statului, în această ordine, la preț și în condiții egale.*

(2) *Prin excepție de la dispozițiile alin. (1), înstrăinarea, prin vânzare, a terenurilor agricole situate în extravilan pe care sunt situate situri arheologice clasate se face potrivit prevederilor Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările ulterioare.*

(3) *Solicitarea și utilizarea certificatului de carte funciară în contractele translativ de proprietate privind bunurile imobile și alte drepturi reale fac pe deplin dovada bunei-credințe atât a părților din contract, cât și pentru profesionistul instrumentator, cu privire la calitatea de proprietar a vânzătorului asupra imobilului supus vânzării conform descrierii din cartea funciară.”;*

— Art. 5: „(1) *În toate cazurile în care se solicită pronunțarea unei hotărâri judecătorești care ține loc de contract de vânzare-cumpărare, acțiunea este admisibilă numai dacă antecontractul este încheiat potrivit prevederilor Legii nr. 287/2009, republicată, cu modificările ulterioare, și ale legislației în materie, precum și dacă sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 3, 4 și 9 din prezenta lege, iar imobilul ce face obiectul antecontractului este înscris la rolul fiscal și în cartea funciară.*

(2) *Cererea de înscriere în cartea funciară a dreptului de proprietate se respinge dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de prezenta lege.”;*

— Art. 9: „*Avizul final necesar încheierii contractului de vânzare în formă autentică de către notarul public sau pronunțării de către instanță a unei hotărâri judecătorești care ține loc de contract de vânzare se emite de către structurile teritoriale pentru terenurile cu suprafața de până la 30 de hectare inclusiv, iar pentru terenurile cu suprafața de peste 30 de hectare, de către structura centrală.”*

18. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 15 — *Universalitatea*, art. 20 — *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, art. 21 alin. (1), (2), (3) referitoare la accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil și art. 44 alin. (1) și (2) privind dreptul de proprietate privată și garantarea și ocrotirea proprietății private. De asemenea sunt invocate prevederile art. 1 — *Protecția proprietății* cuprins în Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că textele de lege ce formează obiectul acesteia au mai fost supuse controlului de constituționalitate, din perspectiva unor critici similare și prin raportare la aceleași dispoziții constituționale și convenționale invocate și în cauza de față. Astfel, prin Decizia nr. 670 din 17 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 165 din 7 martie 2017, Curtea, invocând jurisprudența sa pronunțată în această materie, a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate, statuând că aplicarea prevederilor Legii nr. 17/2014, în vigoare la data realizării transferului dreptului de proprietate, respectiv la data pronunțării hotărârii judecătorești care să țină loc de act autentic de vânzare, nu echivalează cu încălcarea dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție, ci este în concordanță cu principiul activității legii civile. Întrucât promisiunea de vânzare nu este translativă de proprietate, nu se poate reține încălcarea dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție, având în vedere că legea nu retroactivează, ci vizează doar condițiile privind transferul dreptului de proprietate a terenurilor agricole situate în extravilan după intrarea în vigoare a Legii nr. 17/2014.

20. De asemenea, prin Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015, paragraful 20, Curtea a statuat că beneficiarul unei promisiuni neexecutate de vânzare este titularul unui drept de creanță, corelativ obligației de a vinde asumate de promitent în temeiul antecontractului, iar nu titularul unui drept de proprietate. Transferul acestuia nu s-a realizat în momentul perfectării antecontractului, ci se va realiza în viitor, la momentul încheierii contractului de vânzare, respectiv al pronunțării hotărârii judecătorești care să țină locul acordului de voință nerealizat. Cu alte cuvinte, valabilitatea antecontractului de vânzare este supusă legii în vigoare la data încheierii sale, iar efectul specific al acestuia, referitor la transmiterea în viitor a dreptului de proprietate, respectiv la momentul încheierii contractului de vânzare, este supus legii în vigoare la data încheierii acestui din urmă contract. Așadar, îndeplinirea condițiilor legale pentru încheierea contractului de vânzare, respectiv pentru pronunțarea hotărârii judecătorești care să țină loc de contract, nu poate fi raportată la un moment anterior — încheierea antecontractului de vânzare —, având în vedere că acesta din urmă nu este translativ de proprietate, ci la momentul realizării transferului dreptului de proprietate, moment care este supus legii în vigoare, potrivit principiului *tempus regit actum*.

21. Totodată, prin Decizia nr. 83 din 26 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 196 din 24 martie 2015, paragraful 22, Curtea a reținut că art. 5 din Legea nr. 17/2014 stabilește atribuțiile de natură procedurală ale instanței de judecată de a verifica, pe lângă îndeplinirea condițiilor de validitate ale antecontractului, și condițiile reglementate de art. 3, 4 și 9 din Legea nr. 17/2014, cu modificările și completările ulterioare, după caz. Așadar, de aplicare imediată în domeniul temporal propriu al Legii nr. 17/2014 sunt condițiile necesar a fi întrunite pentru transferul

dreptului de proprietate, art. 5 stabilind în sarcina instanței de judecată obligația verificării îndeplinirii acestora la momentul pronunțării hotărârii judecătorești care să țină loc de act autentic.

22. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate referitoare la art. 44 privind dreptul de proprietate privată și la art. 1 privind protecția proprietății private din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prin Decizia nr. 147 din 17 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 368 din 12 mai 2016, paragraful 18, Curtea a observat, pe de o parte, că, potrivit prevederilor constituționale, dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului sunt garantate, însă conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite prin lege. Pe de altă parte, problema garantării și ocrotirii constituționale a dreptului de proprietate asupra bunului imobil ce face obiectul promisiunii de vânzare nu se poate invoca în favoarea unei persoane care nu este titularul acestui drept, ce ar urma să se nască ulterior (Decizia nr. 36 din 3 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 199 din 25 martie 2015, și Decizia nr. 1.382 din 20 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 47 din 20 ianuarie 2012). Or, autorii excepției de neconstituționalitate se află în această ipoteză, întrucât promisiunea de vânzare nu este translativă de proprietate.

23. Referitor la critica de neconstituționalitate raportată la art. 21 privind accesul liber la justiție și la art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, prin raportare la art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, autorii excepției susțin că prevederile de lege criticate instituie în sarcina justițiabilului obligații sau condiții noi, ceea ce îngreudește accesul liber la justiție. Cu privire la această critică, prin Decizia nr. 670 din 17 noiembrie 2016, precizată, paragraful 25, Curtea a reținut că accesul liber la justiție permite oricărei persoane să se adreseze justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime. Or, și în prezenta cauză, autorii excepției, în calitate de promitenți-cumpărători, s-au adresat instanței solicitând pronunțarea unei hotărâri judecătorești care să țină loc de contract de vânzare-cumpărare, în temeiul art. 1.669 din Codul civil, având așadar posibilitatea efectivă de a-și apăra dreptul de creanță. De altfel, așa cum a reținut Curtea prin Decizia nr. 480 din 18 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 609 din 12 august 2015, paragraful 16, dreptul la un proces echitabil, reglementat de art. 6 din Convenție, presupune respectarea unor principii fundamentale, precum contradictorialitatea, dreptul de apărare, egalitatea procesuală, cu toate consecințele ce decurg din aceasta, iar prevederile art. 5 din Legea nr. 17/2014 reglementează o condiție de admisibilitate a unei acțiuni în justiție.

24. Aceleași argumente în sensul constituționalității prevederilor de lege criticate se regăsesc și în jurisprudența mai recentă, fiind reiterate în Decizia nr. 175 din 26 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 532 din 28 iunie 2019 (paragrafele 19—23), Decizia nr. 752 din 22 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 196 din 12 martie 2019 (paragrafele 20—24) și Decizia nr. 545 din 18 septembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.075 din 19 decembrie 2018 (paragrafele 20—24).

25. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a schimba jurisprudența Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

26. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Întreprinderea Individuală Căpățoiu A. Ion din Mizil, de Societatea Apofis Agro — S.R.L. din comuna Ciorogârla, județul Ilfov, de Marian Năstase și de Paula Tatiana Bălăceanu în dosarele nr. 2.218/259/2016, nr. 2.526/259/2016, nr. 2.701/259/2016 și, respectiv, nr. 469/259/2017 ale Judecătorei Mizil și constată că prevederile art. 3—5 și art. 9 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Mizil și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 28 noiembrie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

**ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE
ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE**

MINISTERUL CULTURII

ORDIN**privind aprobarea tarifelor percepute de către Institutul Național al Patrimoniului
pentru activitatea de atestare a specialiștilor, experților și verficatorilor tehnici
în domeniul protejării monumentelor istorice**

În temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) pct. 16 și ale art. 11 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 90/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea prevederilor art. 7 alin. (1) și alin. (2) lit. k) din Hotărârea Guvernului nr. 593/2011 privind organizarea și funcționarea Institutului Național al Patrimoniului, republicată, în aplicarea prevederilor art. 2 din Normele metodologice privind atestarea specialiștilor, experților și verficatorilor tehnici în domeniul protejării monumentelor istorice, aprobate prin Ordinul ministrului culturii și patrimoniului național nr. 2.495/2010, în baza Referatului de aprobare înregistrat la Direcția patrimoniu cultural nr. 8.646(2019) din 31.01.2020,

ministrul culturii emite următorul ordin:

Art. 1. — (1) Se aprobă tariful de 700 lei perceput de către Institutul Național al Patrimoniului pentru analizarea dosarelor de atestare a specialiștilor, experților și verficatorilor tehnici în domeniul protejării monumentelor istorice.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), tariful perceput de către Institutul Național al Patrimoniului pentru analizarea dosarelor angajaților Ministerului Culturii, instituțiilor publice subordonate și serviciilor publice deconcentrate ale acestuia este de 350 lei.

(3) Tarifele prevăzute la alin. (1) și (2) se aplică exclusiv pentru analizarea dosarelor pentru care Comisia de atestare în domeniul monumentelor istorice, în baza legislației în vigoare, a propus acordarea atestării.

(4) Acordarea atestării, eliberarea certificatului de atestare, înscrierea în Registrul specialiștilor în domeniul protejării monumentelor istorice și înscrierea în Registrul experților și verficatorilor tehnici în domeniul protejării monumentelor istorice se realizează după plata tarifelor prevăzute la alin. (1) sau (2), după caz.

Art. 2. — (1) La data intrării în vigoare a prezentului ordin încetează orice alte prevederi contrare.

(2) Institutul Național al Patrimoniului va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul culturii,
Camelia Veronica Marcu,
secretar general

București, 12 februarie 2020.

Nr. 2.621.

REPUBLICĂRI

LEGEA Nr. 218/2002*)

privind organizarea și funcționarea Poliției Române

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Poliția Română face parte din Ministerul Afacerilor Interne și este instituția specializată a statului, care exercită atribuții privind apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, a proprietății private și publice, prevenirea și descoperirea infracțiunilor, respectarea ordinii și liniștii publice, în condițiile legii.

Art. 2. — Activitatea Poliției Române constituie serviciu public specializat și se realizează în interesul persoanei, al comunității, precum și în sprijinul instituțiilor statului, exclusiv pe baza și în executarea legii.

Art. 3. — În îndeplinirea misiunilor care îi revin Poliția Română cooperează cu instituțiile statului și colaborează cu asociațiile și organizațiile neguvernamentale, precum și cu persoanele fizice și juridice, în limitele legii.

Art. 4. — (1) Poliția Română se organizează corespunzător împărțirii administrativ-teritoriale a țării.

(2) Poliția Română se poate organiza și conform specificului unor sectoare ale economiei naționale — transporturi feroviare, aeriene, navale — sau al unor obiective economice și sociale, în funcție de importanța și de numărul acestora.

(3) Unitățile de poliție se înființează prin ordin al ministrului afacerilor interne.

CAPITOLUL II

Organizare și funcționare

SECȚIUNEA 1

Structura organizatorică

Art. 5. — Poliția Română are următoarea structură organizatorică:

- a) Inspectoratul General al Poliției Române;
- b) unități teritoriale aflate în subordinea Inspectoratului General al Poliției Române, Direcția generală de poliție a municipiului București și inspectoratele județene de poliție;
- c) instituții de învățământ pentru formarea și pregătirea continuă a personalului;
- d) alte unități necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice poliției, înființate potrivit legii.

Art. 6. — În cadrul Poliției Române funcționează Corpul Național al Polițiștilor, persoană juridică de drept public, ale cărei atribuții sunt stabilite prin legea privind statutul polițistului**).

Art. 7. — Inspectoratul General al Poliției Române este unitatea centrală a poliției, cu personalitate juridică și competență teritorială generală, care conduce, îndrumă și controlează activitatea unităților de poliție subordonate, desfășoară activități de investigare și cercetare a infracțiunilor

deosebit de grave, circumscrise crimei organizate, criminalității economico-financiare sau bancare, a altor infracțiuni ce fac obiectul cauzelor penale aflate în supravegherea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și orice alte atribuții date în competența sa prin lege.

Art. 8. — (1) Inspectoratul General al Poliției Române este condus de un inspector general, cu rang de secretar de stat, numit prin decizie a prim-ministrului, la propunerea ministrului afacerilor interne, după consultarea Corpului Național al Polițiștilor.

(2) Inspectorul general este ajutat de adjuncți numiți de către ministrul afacerilor interne, la propunerea sa, cu consultarea Corpului Național al Polițiștilor.

Art. 9. — (1) În cadrul Inspectoratului General al Poliției Române funcționează Consiliul Superior, denumit în continuare *Consiliu*, constituit din inspectorul general al Inspectoratului General al Poliției Române, adjuncții inspectorului general al Inspectoratului General al Poliției Române, șefii direcțiilor generale și ai direcțiilor din Inspectoratul General al Poliției Române, 5 șefi ai unităților teritoriale ale poliției, desemnați prin rotație în fiecare an, președintele Corpului Național al Polițiștilor și rectorul Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”.

(2) Consiliul se întrunește o dată pe trimestru sau ori de câte ori este nevoie, sub conducerea inspectorului general al Inspectoratului General al Poliției Române. Consiliul analizează și hotărăște activitățile Poliției Române conform strategiei Ministerului Afacerilor Interne. Hotărârile se adoptă cu votul a cel puțin două treimi din numărul membrilor săi. Hotărârile Consiliului se duc la îndeplinire prin grija inspectorului general al Inspectoratului General al Poliției Române.

(3) Desemnarea nominală a membrilor Consiliului și funcționarea acestuia se stabilesc prin dispoziție a inspectorului general al Inspectoratului General al Poliției Române.

Art. 10. — În aplicarea legii inspectorul general al Inspectoratului General al Poliției Române emite dispoziții obligatorii pentru personalul din subordine, la elaborarea cărora consultă Corpul Național al Polițiștilor și Consiliul.

Art. 11. — Inspectoratul General al Poliției Române are în structura sa organizatorică direcții generale, direcții, servicii și birouri, înființate prin ordin al ministrului afacerilor interne, în limita fondurilor la dispoziție.

SECȚIUNEA a 2-a

Unități teritoriale din subordinea Inspectoratului General al Poliției Române

Art. 12. — (1) În municipiul București se organizează și funcționează ca unitate cu personalitate juridică Direcția generală de poliție a municipiului București, condusă de un director general, ajutat de adjuncți.

*) Republicată în temeiul art. V din Legea nr. 192/2019 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul ordinii și siguranței publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 868 din 28 octombrie 2019, dându-se textelor o nouă numerotare.

Legea nr. 218/2002 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 25 aprilie 2014, iar ulterior a mai fost modificată și completată prin: — Legea nr. 40/2015 pentru modificarea alin. (1) al art. 8 din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 171 din 12 martie 2015;

— Legea nr. 107/2015 pentru modificarea și completarea art. 17 din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 343 din 19 mai 2015;

— Legea nr. 49/2018 privind precursorii de explozivi, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 194 din 2 martie 2018;

— Legea nr. 12/2020 pentru modificarea art. 17 alin. (2) din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 14 din 10 ianuarie 2020.

**) A se vedea Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 24 iunie 2002, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În județe se organizează și funcționează, ca unități cu personalitate juridică, inspectorate de poliție, conduse de un inspector-șef, ajutat de adjuncți.

(3) Directorul general al Direcției generale de poliție a municipiului București și inspectorii-șefi ai inspectoratelor de poliție județene sunt numiți și eliberați din funcție prin ordin al ministrului afacerilor interne, la propunerea inspectorului general al Inspectoratului General al Poliției Române, după consultarea Corpului Național al Polițiștilor și cu avizul consultativ al prefectului.

Art. 13. — (1) În cadrul Direcției generale de poliție a municipiului București se organizează și funcționează unități de poliție ale sectoarelor, corespunzător organizării administrativ-teritoriale a acestuia.

(2) În fiecare sector se organizează și funcționează secții de poliție. Numărul acestora se stabilește prin ordin al ministrului afacerilor interne, în funcție de întinderea teritoriului, numărul populației, de numărul și importanța obiectivelor economice, sociale și politice.

Art. 14. — (1) În municipii și orașe funcționează poliții municipale și orașenești, iar în comune, posturi de poliție.

(2) În municipii pot fi înființate secții de poliție, iar în comunele cu sate și cătune dispersate pot fi înființate birouri de poliție, potrivit criteriilor prevăzute la art. 13 alin. (2).

Art. 15. — (1) În structura organizatorică a Poliției Române pot fi înființate și alte unități pentru prevenirea și combaterea infracționalității.

(2) Numărul, competența și structura organizatorică ale acestor unități se stabilesc prin ordin al ministrului afacerilor interne, la propunerea inspectorului general al Inspectoratului General al Poliției Române, după consultarea Corpului Național al Polițiștilor.

(3) Șefii unităților organizate în condițiile alin. (1) și (2) sunt numiți și eliberați din funcție prin ordin al ministrului afacerilor interne.

Art. 16. — (1) Atribuțiile și structura organizatorică ale Inspectoratului General al Poliției Române, Direcției generale de poliție a municipiului București și inspectoratelor de poliție județene se stabilesc prin regulamente de organizare și funcționare.

(2) Regulamentul de organizare și funcționare a Inspectoratului General al Poliției Române se aprobă de ministrul afacerilor interne, iar cele ale unităților teritoriale, de către inspectorul general al Inspectoratului General al Poliției Române.

SECȚIUNEA a 3-a

Autoritatea teritorială de ordine publică

Art. 17. — (1) La nivelul municipiului București și al fiecărui județ se organizează și funcționează autoritatea teritorială de ordine publică, organism cu rol consultativ, a cărei activitate se desfășoară în interesul comunității.

(2) Autoritatea teritorială de ordine publică este constituită din șeful Direcției generale de poliție a municipiului București sau al inspectoratului de poliție județean, un reprezentant al Corpului Național al Polițiștilor, subprefect, 6 consilieri desemnați de Consiliul General al Municipiului București, respectiv de consiliul județean, 3 reprezentanți ai comunității desemnați de primarul general al municipiului București, respectiv de președintele consiliului județean, șeful Direcției generale de jandarmi a municipiului București sau al inspectoratului județean, șeful Inspectoratului pentru Situații de Urgență al Municipiului București sau șeful inspectoratului pentru situații de urgență județean, șeful serviciului teritorial al Poliției de Frontieră

Române și, după caz, șeful poliției locale din municipiul reședință de județ.

(3) Participarea șefului Direcției generale de jandarmi a municipiului București sau al inspectoratului de jandarmi județean și a șefului Inspectoratului pentru Situații de Urgență al Municipiului București sau a șefului inspectoratului pentru situații de urgență județean în autoritatea teritorială de ordine publică se realizează în legătură cu activitățile desfășurate de aceste instituții în calitate de forțe de sprijin care participă la planificarea și executarea activităților de menținere a ordinii și siguranței publice sub conducerea Poliției Române.

(4) Aspectele referitoare la activitățile desfășurate de structurile Ministerului Afacerilor Interne și cele ale poliției locale în planul menținerii ordinii și siguranței publice se prezintă integrat prin intermediul Direcției generale de poliție a municipiului București sau inspectoratului de poliție județean.

(5) Desemnarea nominală a autorității teritoriale de ordine publică este validată de către Consiliul General al Municipiului București sau de către consiliul județean pentru o perioadă de 4 ani.

(6) Autoritatea teritorială de ordine publică este condusă de un președinte ales cu votul majoritar din rândul consilierilor din Consiliul General al Municipiului București sau al consiliilor județene pe o perioadă de 4 ani.

Art. 18. — Autoritatea teritorială de ordine publică are următoarele atribuții:

a) contribuie la elaborarea planului de activități și la fixarea obiectivelor și indicatorilor de performanță minimali, având ca scop protejarea intereselor comunității și asigurarea climatului de siguranță publică;

b) sesizează și propune măsuri de înlăturare a deficiențelor din activitatea de poliție;

c) face propuneri pentru soluționarea de către organele de poliție a sesizărilor care îi sunt adresate, referitoare la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, potrivit prezentei legi;

d) organizează consultări cu membrii comunităților locale și cu organizațiile neguvernamentale cu privire la prioritățile siguranței persoanei și a ordinii publice;

e) prezintă trimestrial informări în ședințele Consiliului General al Municipiului București sau ale consiliului județean, după caz, asupra nivelului de asigurare a securității și siguranței civice a comunității;

f) elaborează anual un raport asupra eficienței activității unităților de poliție, care se dă publicității.

Art. 19. — (1) Autoritatea teritorială de ordine publică se întrunește în ședințe ordinare sau extraordinare, trimestrial sau ori de câte ori este nevoie.

(2) La ședințele autorității teritoriale de ordine publică au dreptul să participe, cu statut de invitat, prefectul municipiului București, respectiv al județului, primarul general al municipiului București, respectiv președintele consiliului județean, conducătorii serviciilor publice descentralizate ale ministerelor și ale celorlalte autorități ale administrației publice centrale de specialitate. Ședințele autorității teritoriale de ordine publică pot fi și publice.

(3) În exercitarea atribuțiilor sale autoritatea teritorială de ordine publică emite hotărâri cu caracter de recomandare.

(4) Autoritatea teritorială de ordine publică nu are competențe în problemele operative ale poliției.

Art. 20. — Cheltuielile necesare pentru desfășurarea activității autorității teritoriale de ordine publică se suportă din bugetul municipiului București, respectiv din cel al județului.

Art. 21. — Regulamentul de organizare și funcționare a autorității teritoriale de ordine publică se aprobă prin hotărâre*) a Guvernului, la propunerea Ministerului Afacerilor Interne și a Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi**).

SECȚIUNEA a 4-a

Raporturile dintre poliție și autoritățile administrației publice locale

Art. 22. — (1) În plan teritorial unitățile de poliție cooperează cu prefectii, autoritățile administrației publice locale, autoritățile judecătorești, serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și cu reprezentanți ai comunității.

(2) În vederea înființării unor noi unități, secții, birouri sau posturi de poliție vor fi consultate Consiliul General al Municipiului București, consiliile județene și consiliile locale ale municipiilor, orașelor ori comunelor, după caz, care vor pune la dispoziție spațiile necesare funcționării acestora.

Art. 23. — (1) Șeful Direcției Generale de Poliție a Municipiului București, șefii inspectoratelor de poliție județene, ai polițiilor municipale și orașenești și ai posturilor de poliție comunale prezintă informări anuale în fața autorității teritoriale de ordine publică, Consiliului General al Municipiului București, consiliilor județene, consiliilor municipale, orașenești sau comunale, după caz, referitoare la măsurile întreprinse în îndeplinirea atribuțiilor specifice.

(2) Șefii unităților prevăzute la alin. (1) informează, trimestrial sau ori de câte ori este nevoie, prefectii, primarul general al municipiului București, președinții consiliilor județene, primarii sectoarelor municipiului București, ai municipiilor, orașelor și comunelor, după caz, despre evoluția fenomenelor antisociale și modul în care au fost îndeplinite sarcinile pe plan local.

Art. 24. — Unitățile teritoriale de poliție cooperează cu consiliile locale și, după caz, cu primarii pentru îndeplinirea hotărârilor sau dispozițiilor scrise ale acestora, emise în limita competențelor lor în domeniul ordinii publice.

Art. 25. — (1) În cazuri justificate de evenimente deosebite, între autoritățile administrației publice locale și unitățile de poliție, de comun acord, se pot încheia protocoale în vederea îndeplinirii eficiente a atribuțiilor poliției.

(2) Dacă poliția nu își îndeplinește responsabilitățile în baza protocolului încheiat, administrația publică se poate adresa organului superior de poliție.

CAPITOLUL III

Atribuțiile Poliției Române

Art. 26. — (1) Poliția Română are următoarele atribuții principale:

1. apără viața, integritatea corporală și libertatea persoanelor, proprietatea privată și publică, celelalte drepturi și interese legitime ale cetățenilor și ale comunității;

2. aplică măsuri pentru menținerea ordinii și siguranței publice, aplică măsuri, potrivit competențelor stabilite prin lege, pentru prevenirea și combaterea fenomenului infracțional și terorismului, de identificare și contracarare a acțiunilor elementelor care atentează la viața, libertatea, sănătatea și integritatea persoanelor, a proprietății private și publice, precum și a altor interese legitime ale comunității;

3. sprijină unitățile de jandarmerie cu informații pentru asigurarea sau restabilirea ordinii și liniștii publice, cu ocazia mitingurilor, manifestațiilor cultural-sportive și altele asemenea;

4. asigură, direct sau în cooperare cu alte instituții abilitate potrivit legii, executarea controalelor tehnice și intervențiilor pirotehnice pentru prevenirea, descoperirea și neutralizarea dispozitivelor explozive, radioactive, nucleare, chimice sau biologice amplasate în scopul tulburării ordinii publice, vătămării integrității corporale, sănătății persoanelor sau provocării de daune proprietății publice ori private;

5. desfășoară activități de negociere și asigură intervenția, pentru eliberarea persoanelor lipsite de libertate în mod ilegal, imobilizarea sau neutralizarea persoanelor care folosesc arme de foc ori alte mijloace care pot pune în pericol viața, sănătatea sau integritatea corporală a persoanei;

6. desfășoară activități specifice, potrivit competențelor stabilite prin lege, ca reacție la acte de terorism iminente sau în desfășurare în scopul împiedicării ori limitării efectelor acestuia, neutralizării acțiunilor agresive și/sau a mijloacelor și dispozitivelor utilizate de teroriști;

7. avizează și controlează, în condițiile legii, înființarea societăților private de detectivi, pază, supraveghere și gardă de corp;

8. culege informații în vederea cunoașterii, prevenirii și combaterii infracțiunilor, precum și a altor fapte ilicite;

9. realizează activități de prevenire și combatere a corupției, a criminalității economico-financiare, a celei transfrontaliere, a infracțiunii în domeniul informaticii și a crimei organizate;

10. desfășoară, potrivit competenței, activități pentru constatarea faptelor penale și efectuează cercetări în legătură cu acestea;

11. asigură paza și funcționarea, în condițiile legii, a locurilor de reținer și de arest preventiv organizate în cadrul unităților de poliție;

12. constată contravenții și aplică sancțiuni contravenționale, potrivit legii;

13. asigură protecția martorului, colaboratorului, informatorului și a victimei, în condițiile legii;

14. asigură protecția polițiștilor, magistraților și a familiilor acestora, în cazurile în care viața, integritatea corporală sau avutul acestora sunt supuse unor amenințări, precum și a conducătorilor autorităților străine, cu atribuții în domeniul afacerilor interne sau justiției, aflați în România în vizite oficiale sau în misiune;

15. desfășoară activități de depistare a persoanelor care se sustrag urmăririi penale, executării pedepselor sau altor hotărâri judecătorești, precum și a persoanelor dispărute;

16. desfășoară activități de prevenire și combatere a migrației ilegale;

17. folosește metode și mijloace tehnico-științifice în cercetarea locului faptei și la examinarea probelor și a mijloacelor materiale de probă, efectuând constatări și expertize criminalistice, prin specialiști și/sau experți proprii acreditați, precum și rapoarte criminalistice de constatare, rapoarte de constatare tehnico-științifice, rapoarte de interpretare a urmelor sau de evaluare a comportamentului infracțional ori a personalității criminale;

18. efectuează, independent sau în cooperare, evaluări, studii și cercetări științifice pentru îmbunătățirea metodelor și mijloacelor folosite în activitatea de poliție, în special a celor tehnico-științifice criminalistice, de analiză a informațiilor, de prevenire și combatere a infracțiunilor sau a altor fapte ilegale, precum și pentru identificarea unor noi metode și mijloace;

*) A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 787/2002 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a autorității teritoriale de ordine publică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 575 din 5 august 2002.

**) Prezenta lege a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 305 din 9 mai 2002.

19. exercită controlul, potrivit legii, asupra deținerii, portului și folosirii armelor și munițiilor, a materialelor explozive, a precursorilor de explozivi, asupra modului în care se efectuează operațiunile cu arme, muniții, materii explozive și precursori de explozivi, precum și asupra funcționării atelierelor de reparat arme și asupra poligoanelor de tir;

20. exercită controlul asupra respectării regimului materialelor radioactive și nucleare, substanțelor toxice și stupefiante, precum și asupra altor obiecte și materii supuse autorizării, potrivit legii;

21. supraveghează și controlează circulația pe drumurile publice, în afara cazurilor exceptate prin lege, și colaborează cu alte autorități publice, instituții, asociații și organizații neguvernamentale, pentru îmbunătățirea organizării și sistematizării circulației, asigurarea stării tehnice a autovehiculelor, perfecționarea pregătirii conducătorilor auto și luarea unor măsuri de educație rutieră a participanților la trafic;

22. desfășoară activități specifice de poliție în domeniul transporturilor feroviare, navale și aeriene;

23. exercită controlul asupra legalității stabilirii domiciliului sau reședinței cetățenilor români și străini aflați pe teritoriul țării, în condițiile legii;

24. ține evidența nominală a cetățenilor români cu obligații militare în mediul rural;

25. organizează, în condițiile legii, cazierul judiciar pentru ținerea evidenței persoanelor condamnate ori împotriva cărora s-au luat alte măsuri cu caracter penal și constituie baza de date necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor operative specifice poliției;

26. efectuează studii și cercetări privind dinamica infracționalității în România și propune măsuri de prevenire a acesteia;

27. acordă sprijin, potrivit legii, autorităților administrației publice centrale și locale în vederea desfășurării activității acestora;

28. participă, în condițiile legii, împreună cu alte unități ale Ministerului Afacerilor Interne, în colaborare cu trupe ale Ministerului Apărării Naționale, unități de protecție civilă și alte organe prevăzute de lege, la activitățile de salvare și evacuare a persoanelor și bunurilor periclitate de incendii, explozii, avarii, accidente, epidemii, calamități naturale și catastrofe, precum și de limitare și înlăturare a urmărilor provocate de astfel de evenimente;

29. colaborează cu instituțiile de învățământ și cu organizațiile neguvernamentale pentru pregătirea antiinfracțională a populației;

30. desfășoară, potrivit legii, activități specifice de cooperare și asistență polițienească internațională, precum și de cooperare judiciară internațională în materie penală, conlucrează cu structuri de profil din alte state și de la nivelul unor instituții internaționale pentru prevenirea și combaterea criminalității transfrontaliere ori pentru schimb sau transfer de experiență și bune practici;

31. participă la constituirea forțelor internaționale de poliție, destinate unor misiuni de instruire, asistență și cooperare polițienească sau pentru acțiuni umanitare;

32. îndeplinește orice alte atribuții stabilite prin lege.

(2) Pentru îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin Poliția Română își organizează propria bază de date, potrivit legii.

Art. 27. — (1) Ministrul afacerilor interne, cu avizul procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, desemnează polițiști care au calitatea de organe de cercetare ale poliției judiciare.

(2) Urmărirea penală se efectuează în mod obligatoriu de procuror în cazul infracțiunilor săvârșite de polițiștii care au calitatea de organe de cercetare ale poliției judiciare.

Art. 28. — (1) În îndeplinirea activităților specifice polițistului are competența teritorială corespunzătoare unității de poliție din care face parte.

(2) În caz de continuare a unei măsuri sau activități specifice polițistul poate acționa și pe raza teritorială a altor unități de poliție, comunicând despre aceasta unității competente.

(3) În caz de detașare sau misiune ordonată pe raza teritorială a altei unități de poliție, polițistul are competența teritorială stabilită pentru acea unitate. Polițistul încadrat în Inspectoratul General al Poliției Române are competență teritorială generală.

(4) Polițistul este obligat să intervină și în afara orelor de program, a atribuțiilor sale de serviciu și a competenței teritoriale a unității din care face parte, când ia cunoștință de existența unei infracțiuni flagrante, precum și pentru conservarea probelor în cazul altor infracțiuni a căror cercetare va fi efectuată de organele competente.

CAPITOLUL IV

Personalul Poliției Române

Art. 29. — (1) Personalul Poliției Române se compune din polițiști, alți funcționari publici și personal contractual.

(2) Drepturile și îndatoririle specifice ale polițistului se stabilesc prin statut.*)

Art. 30. — Personalul contractual este supus reglementărilor din legislația muncii, în măsura în care prin prezenta lege nu se dispune altfel.

CAPITOLUL V

Drepturi și obligații

Art. 31. — (1) În realizarea atribuțiilor ce îi revin, potrivit legii, polițistul este investit cu exercitiul autorității publice și are următoarele drepturi și obligații principale:

a) să legitimeze și să stabilească identitatea persoanelor, în condițiile prezentei legi;

b) să conducă persoane la sediul poliției, ca măsură administrativă, în condițiile prezentei legi;

c) să invite la sediul poliției persoanele a căror prezență este necesară pentru îndeplinirea atribuțiilor poliției, prin aducerea la cunoștință, în scris, a scopului și motivului invitației;

d) să pună în executare mandatele de aducere, mandatele de arestare și pe cele de executare a pedepselor, în condițiile prevăzute de lege;

e) în cazul săvârșirii unei infracțiuni, al urmăririi unor infractori sau al unei acțiuni teroriste, să intre în incinta locuințelor, a unităților economice, a instituțiilor publice ori particulare, a organizațiilor social-politice, indiferent de deținător sau de proprietar, precum și la bordul oricăror mijloace de transport românești, cu respectarea dispozițiilor legale;

f) să efectueze controlul corporal al persoanei legitimate și, după caz, al bagajelor sau vehiculului utilizat de aceasta, în condițiile prezentei legi;

g) să efectueze controale și razii atunci când există indicii temeinice cu privire la săvârșirea de infracțiuni ori ascunderea unor infractori, bunuri provenite din infracțiuni sau posibile acțiuni teroriste;

h) să poarte asupra sa armamentul și muniția necesare, indiferent dacă este în uniformă sau echipat civil, și să folosească, pentru îndeplinirea misiunilor, autovehiculele din dotare, cu sau fără însemnele distinctive ale poliției;

*) A se vedea Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 24 iunie 2002, cu modificările și completările ulterioare.

i) să folosească orice mijloace de transport și comunicații, indiferent de proprietar sau deținător, persoană fizică ori persoană juridică, cu excepția celor aparținând corpului diplomatic, pentru luarea unor măsuri legale ce nu suferă amânare și nu pot fi aduse la îndeplinire altfel; cheltuielile vor fi achitate ulterior, la cererea proprietarilor, și vor fi suportate din fondurile unităților de poliție sau, după caz, de către persoanele care au determinat intervenția, nu mai târziu de 15 zile;

j) să folosească gratuit mijloacele de transport în comun în timpul serviciului pentru executarea unor misiuni, iar personalul din poliția pentru transporturi, pe cele feroviare și navale; folosirea mijloacelor de transport se face pe baza legitimației de serviciu;

k) să solicite, în condițiile legii, sprijinul populației pentru urmărirea, prinderea, imobilizarea și conducerea la sediul poliției a persoanelor ce fac obiectul acestei măsuri, precum și să solicite, în condițiile legii, sprijinul populației pentru asistarea la efectuarea unor acte procedurale;

l) să procedeze, în condițiile legii, la cererea persoanelor interesate sau în scopul identificării criminalistice a persoanelor care au săvârșit infracțiuni ori sunt suspecte de săvârșirea unor infracțiuni, la prelevarea sau, după caz, la procesarea de profile genetice, amprente papilare, imagini faciale, semnalmente, semne particulare și orice alte date biometrice, stocate în baza de date criminalistice;

m) să interzică, temporar, accesul sau prezența oricărei persoane în perimetrul locului săvârșirii unor infracțiuni sau contravenții, dacă prin aceasta ar fi afectată desfășurarea normală a activității organelor abilitate, legată de probarea faptelor;

n) să interzică, temporar, pătrunderea într-un spațiu delimitat, marcat sau pe care l-a indicat, într-un imobil sau mijloc de transport, ori să dispună evacuarea temporară din acestea a oricărei persoane, dacă există un pericol la adresa vieții, sănătății sau integrității corporale, a sa ori a altei persoane;

o) să avertizeze persoanele, prin orice mijloace de comunicare, să înceteze acțiunile ilegale;

p) să oprească forțat și să imobilizeze vehicule, inclusiv prin utilizarea mijloacelor din dotare, în condițiile legii;

q) să consulte specialiști ori experți, să solicite și, în condițiile legii, să obțină obiecte, înscrisuri sau relații oficiale de la autorități ori instituții publice, precum și să solicite obiecte, înscrisuri sau relații de la persoane juridice de drept privat ori de la persoane fizice;

r) să exercite orice alte drepturi și să îndeplinească orice alte îndatoriri prevăzute de lege.

(2) În exercitarea drepturilor conferite de prezenta lege polițistul are obligația să respecte întocmai drepturile și libertățile fundamentale ale omului, prevăzute de lege și de Convenția europeană a drepturilor omului.

(3) În exercitarea atribuțiilor ce îi revin, potrivit legii, polițistul este obligat să aibă un comportament civilizată, să dea dovadă de amabilitate și sollicitudine, respectiv să adopte o atitudine politicoasă și fermă. Polițistul trebuie să dovedească stăpânire de sine, capacitate de comunicare și abilități de gestionare a situațiilor conflictuale.

Art. 32. — (1) În vederea obținerii de date și informații cu privire la activitatea persoanelor sau grupurilor de persoane suspectate de pregătirea sau săvârșirea unor infracțiuni grave sau cu moduri de operare deosebite, precum și pentru identificarea, căutarea, localizarea și/sau prinderea persoanelor date în urmărire potrivit legii, Poliția Română poate folosi informatori.

(2) Sursele de informare, metodele și mijloacele activității de culegere a informațiilor au caracter confidențial și nu pot fi dezvăluite de nimeni în nicio împrejurare. Excepție fac cazurile în care îndatoririle funcției, nevoile justiției sau legea impune

dezvăluirea lor. În aceste situații dezvăluirea se va face, după caz, cu asigurarea protecției necesare.

(3) Prin activitatea de culegere, verificare și valorificare a datelor și informațiilor polițistii nu trebuie în niciun fel să lezeze sau să îngreudească în mod ilegal drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, viața privată, onoarea sau reputația acestora.

(4) Ministerul Afacerilor Interne asigură protecția și încadrarea în muncă a polițistilor care, lucrând sub acoperire, au fost deconspirați în împrejurări care exclud culpa acestora.

(5) Organizarea și funcționarea activității de culegere a informațiilor pentru activitatea specifică poliției se stabilesc prin ordin al ministrului afacerilor interne.

(6) Ministrul afacerilor interne prezintă, anual sau ori de câte ori se impune, Consiliului Suprem de Apărare a Țării și comisiilor de specialitate ale Parlamentului României rapoarte referitoare la activitatea de culegere a informațiilor și fondurile utilizate în acest scop.

(7) Colectarea, stocarea și utilizarea datelor despre persoanele aflate în atenția poliției se fac în conformitate cu legea și cu principiile internaționale privind protecția datelor.

Art. 33. — (1) Polițistul este îndreptățit să solicite persoanei care face obiectul legitimației să țină mâinile la vedere și, după caz, să renunțe temporar la mijloacele ce pot fi folosite pentru un atac armat.

(2) Polițistul este îndreptățit să solicite persoanei care face obiectul controlului corporal să adopte o poziție inofensivă, ce permite realizarea efectivă și în siguranță a acestui control. Prin *poziție inofensivă* se înțelege:

- a) ținerea mâinilor deasupra capului sau paralel cu solul;
- b) depărtarea picioarelor;
- c) adoptarea poziției șezut;
- d) adoptarea poziției culcat;
- e) altă poziție a corpului, care previne săvârșirea unei acțiuni violente îndreptate împotriva polițistului și respectă demnitatea umană.

(3) Solicitarea de a adopta o poziție inofensivă trebuie să fie adecvată pericolului pe care îl poate reprezenta persoana și să nu depășească nevoile reale pentru atingerea scopului intervenției. Se interzice solicitarea adoptării poziției șezut sau culcat în cazul femeilor cu semne vizibile de sarcină, persoanelor cu semne vizibile ale unei dizabilități și copiilor.

(4) În înțelesul prezentei legi, prin *atac armat* se înțelege atacul săvârșit de o persoană cu o armă de foc sau cu obiecte, dispozitive, substanțe sau animale ce pot pune în pericol viața, sănătatea ori integritatea corporală a persoanelor.

(5) Se prezumă intenția săvârșirii unei acțiuni violente îndreptate împotriva polițistului fapta persoanei de a se apropia de acesta după ce, în prealabil, a fost avertizată prin cuvintele: *Poliția, stai! — Nu te apropia!* ori de a nu se conforma solicitărilor prevăzute la alin. (1), referitoare la renunțarea temporară la mijloacele ce pot fi folosite pentru un atac armat, sau alin. (2).

Art. 34. — (1) Polițistul este îndreptățit să legitimeze și să stabilească identitatea persoanei numai în situația în care:

a) aceasta încalcă dispozițiile legale ori există motive verosimile pentru a bănuși că pregătește sau a comis o faptă ilegală;

b) există motive verosimile pentru a bănuși că aceasta a fost prezentă la locul săvârșirii unei fapte ilegale ori are cunoștință despre faptă, autor sau despre bunurile având legătură cu fapta;

c) aceasta solicită sprijinul sau intervenția organelor de poliție ori când din cauza vârstei, stării de sănătate, dizabilității, consumului de alcool sau altor substanțe psihoactive ori a altor asemenea circumstanțe necesită sprijinul organelor abilitate;

d) descrierea acesteia corespunde unei persoane căutate potrivit legii, deține asupra sa bunuri sau se deplasează cu un

vehicul, ambarcațiune ori aeronavă care corespunde descrierii unor bunuri sau mijloace de transport căutate potrivit legii;

e) aceasta desfășoară o activitate supusă, potrivit legii, unor autorizări, avize sau înregistrări ori este implicată într-o procedură legală în fața unei autorități sau instituții publice;

f) aceasta încearcă să pătrundă sau se află într-un spațiu în care accesul este controlat;

g) cu ocazia unor controale sau razii, efectuate în condițiile art. 31 alin. (1) lit. g);

h) există obligația legală de a se stabili identitatea acesteia.

(2) Polițistul este obligat să aducă la cunoștință persoanei, verbal, motivul legitimării.

(3) Stabilirea identității unei persoane se face pe baza actelor de identitate. Atunci când persoana nu poate prezenta un act de identitate, stabilirea identității se realizează pe baza unui act prevăzut cu fotografie sau a declarațiilor acesteia, precum și a verificărilor polițistului, realizate pe loc, în bazele electronice de date la care are acces potrivit legii.

(4) La solicitarea polițistului, persoana are obligația de a înmâna acestuia actele prevăzute la alin. (3) și de a comunica informațiile necesare stabilirii sau, după caz, verificării identității sale.

(5) Atunci când măsurile prevăzute la alin. (3) nu au permis stabilirea identității, pentru realizarea acestui scop, polițistul este îndreptățit să procedeze la:

a) identificarea unei alte persoane care poate oferi informații cu privire la identitate, dacă este posibil;

b) fotografierea, luarea și procesarea amprentelor, semnalmentelor și semnelor particulare ale persoanei;

c) să facă publică, prin orice mijloace, o fotografie, înregistrare, schiță sau descriere a persoanei, dacă există o convingere rezonabilă că această măsură va ajuta la stabilirea identității persoanei.

(6) Măsurile prevăzute la alin. (5) se realizează chiar și în lipsa consimțământului persoanei. Publicitatea se realizează exclusiv în scopul identificării persoanei, cu respectarea prezumției de nevinovăție.

(7) Datele cu caracter personal preluate potrivit alin. (5) se șterg din bazele de date ale poliției imediat după identificarea persoanei, prin proceduri ireversibile, cu excepția situației în care sunt utilizate în cadrul unei proceduri judiciare în curs, caz în care acestea urmează regimul probelor aplicabil procedurii judiciare.

Art. 35. — (1) Polițistul este îndreptățit să efectueze controlul corporal al persoanei legitimate și, după caz, al bagajelor sau vehiculului utilizat de aceasta, numai în scopul:

a) ridicării bunurilor supuse confiscării, interzise la deținere, căutate potrivit legii sau care pot fi utilizate ca probe într-o procedură judiciară, atunci când există motive verosimile pentru a bănuși că persoana are asupra sa ori sub controlul său astfel de bunuri;

b) identificării și ridicării unor arme, obiecte sau substanțe, ce pot fi folosite împotriva polițistului, a altor persoane sau pentru autovătămăre, atunci când persoana face obiectul măsurii conducerii la sediul poliției ori al unui mandat de aducere, ordonanțe de reținere, mandat de arestare sau de executare a pedepselor;

c) identificării unor documente sau înscrisuri care pot servi la stabilirea identității unei persoane aflate în stare de inconștiență;

d) identificării și ridicării unor arme, obiecte sau substanțe periculoase, atunci când persoana încearcă să pătrundă sau se află în locuri în care este interzis accesul cu acestea.

(2) Controlul vehiculului se poate efectua și în scopul identificării unei persoane date în urmărire sau căutată potrivit legii, atunci când există motive verosimile pentru a bănuși că aceasta este prezentă în vehicul. În înțelesul prezentei legi, prin

controlul vehiculului se înțelege controlul oricărui mijloc de transport pe cale rutieră, feroviară, aeriană sau pe apă.

(3) Controlul corporal se efectuează, cu respectarea demnității umane, de către o persoană de același sex cu persoana controlată și presupune examinarea externă a corpului și îmbrăcăminteii unei persoane, vizual, precum și prin palpăre și apăsare, îmbrăcăminteii groasă putând fi examinată separat. Atunci când prin examinare sunt identificate obiecte, la solicitarea polițistului, persoana este obligată să le prezinte.

(4) Controlul bagajului presupune examinarea externă a acestuia, vizual, precum și prin palpăre și apăsare. La solicitarea polițistului, persoana are obligația de a le deschide și de a prezenta conținutul bagajului.

(5) Vehiculul se examinează prin vizualizarea compartimentelor care, prin construcție, sunt destinate transportului pasagerilor și mărfurilor. La solicitarea polițistului, persoana are obligația de a deschide și prezenta conținutul compartimentelor.

(6) În situația în care persoana nu dă curs solicitărilor prevăzute la alin. (3)—(5), polițistul poate proceda personal la efectuarea activităților solicitate, inclusiv prin folosirea forței.

(7) Obiectele se examinează la exterior fără a fi desfăcute sau demontate. Corespondența nu se deschide sau citește și nu se accesează telefonul, un sistem informatic ori alt mijloc de comunicare sau de stocare a datelor.

(8) Nu constituie control corporal acțiunea polițistului de a deposeda persoana de o armă de foc sau armă albă a cărei deținere este vizibilă sau cunoscută.

(9) La efectuarea controlului pot fi folosite animale de serviciu și/sau mijloace adecvate pentru detectarea obiectelor sau substanțelor.

(10) Rezultatul controlului se consemnează într-un proces-verbal, care se semnează de polițist și de persoana în cauză sau de reprezentantul legal. O copie a procesului-verbal se predă persoanei în cauză sau reprezentantului legal, refuzul semnării sau primirii consemnându-se în cuprinsul documentului.

(11) Prevederile prezentului articol nu aduc atingere dreptului polițistului de a efectua, după caz, percheziția corporală sau percheziția vehiculului, în cazurile și condițiile prevăzute de normele de procedură penală sau de cele privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate.

Art. 36. — (1) Polițistul este îndreptățit să conducă o persoană la sediul poliției, atunci când:

a) în condițiile art. 34 alin. (3), nu s-a putut stabili identitatea acesteia ori există motive verosimile pentru a bănuși că identitatea declarată nu este reală sau documentele prezentate nu sunt veridice;

b) din cauza comportamentului, locului, momentului, circumstanțelor ori a bunurilor aflate asupra sa, creează motive verosimile pentru a bănuși că pregătește sau a comis o faptă ilegală;

c) prin acțiunile sale periclitează viața, sănătatea sau integritatea corporală, a sa ori a altei persoane, sau ordinea publică;

d) luarea unor măsuri legale, pe loc, ar putea crea un pericol pentru aceasta sau pentru ordinea publică.

(2) Polițistul are obligația de a raporta șefului său ierarhic despre conducerea persoanei la sediul poliției, în cel mai scurt timp posibil de la momentul sosirii la sediu.

(3) Persoana este condusă la cea mai apropiată unitate de poliție la care se poate realiza identificarea sa, verificarea situației de fapt și, după caz, luarea măsurilor legale.

(4) Verificarea situației de fapt și, după caz, luarea măsurilor legale față de persoana condusă la sediul poliției se realizează de îndată.

(5) Polițistul are obligația de a permite persoanei să părăsească, de îndată, sediul poliției după finalizarea activităților conform alin. (4) sau a măsurilor legale care se impun.

(6) Se interzice introducerea persoanei aflate în sediul poliției într-un centru de reținere și arestare preventivă.

(7) Dacă în cadrul verificărilor se constată existența unor indicii cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, se procedează conform normelor de procedură penală. Dispozițiile alin. (5) și (6) nu se aplică în cazul în care s-a dispus reținerea ori arestarea preventivă.

Art. 37. — Dacă persoana legitimată sau condusă la sediul poliției sau al altor instituții prezintă simptome vizibile care relevă necesitatea acordării asistenței medicale de urgență, în cel mai scurt timp, polițistul solicită serviciilor specializate acordarea acestei asistențe.

Art. 38. — (1) Persoana condusă la sediul poliției are următoarele drepturi:

a) de a fi informată cu privire la motivele conducerii la sediul poliției;

b) de a fi informată cu privire la drepturile ce îi revin;

c) de a formula contestație împotriva dispunerii măsurii, potrivit art. 39;

d) de a fi asistată de un avocat, potrivit legii, de a comunica direct cu acesta, în condiții care să asigure confidențialitatea, precum și de a nu da nicio declarație fără prezența acestuia, cu excepția comunicării datelor de identificare ori a unor informații necesare înlăturării unei stări de pericol iminent la adresa vieții, sănătății sau integrității corporale a sa ori a altei persoane;

e) de a solicita informarea unui membru de familie sau a altei persoane desemnate de aceasta cu privire la măsura luată;

f) de a solicita informarea reprezentanților diplomatici ai statului de proveniență, în cazul cetățenilor străini;

g) de a fi consultată de un medic sau, pe propria cheltuielă, de medicul indicat de aceasta;

h) de a comunica prin interpret sau prin intermediul unei persoane cu aptitudini de comunicare, în situația în care nu vorbește, nu înțelege limba română, nu se poate exprima sau prezintă handicap auditiv ori surdocecitate.

(2) Polițistul este obligat să informeze persoana, potrivit alin. (1) lit. a), înainte de a lua măsura conducerii la sediul poliției, iar potrivit alin. (1) lit. b), în cel mai scurt timp posibil de la momentul sosirii la sediu. La solicitare, polițistul are obligația de a contacta persoanele prevăzute la alin. (1) lit. d)—g). Dreptul prevăzut la alin. (1) lit. h) se asigură la cerere sau din oficiu.

(3) În cazul minorului sau al persoanei lipsite de capacitate de exercițiu, polițistul are obligația:

a) de a informa cu privire la măsura luată părinții, tutorele ori alt reprezentant legal sau, dacă niciunul dintre aceștia nu poate fi contactat sau nu se prezintă, autoritatea competentă potrivit legii;

b) de a nu lua declarații de la aceasta sau de a nu îi solicita semnarea unor înscrisuri, în lipsa unui reprezentant legal sau a celui al autorității competente, cu excepția comunicării datelor de identificare.

(4) Dispozițiile alin. (1)—(3) nu aduc atingere normelor de procedură penală sau celor privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate, care se aplică în mod corespunzător.

Art. 39. — (1) Persoana condusă la sediul poliției, în situațiile prevăzute la art. 36 alin. (1), poate contesta măsura dispusă de polițist, înainte de încetarea acesteia, la șeful ierarhic al polițistului.

(2) Contestația se depune, în scris, la polițist sau la șeful ierarhic al acestuia. Polițistul care primește contestația este

obligat să o transmită de îndată șefului său ierarhic. La depunerea contestației, persoana condusă la sediul poliției primește o dovadă de primire.

(3) Șeful ierarhic al polițistului se pronunță cu celeritate, în scris. Înscrisul se înregistrează în evidențele unității de poliție, iar o copie a acestuia se predă persoanei în cauză sau reprezentantului legal. Refuzul primirii copiei se consemnează pe înscris.

(4) În cazul în care constată că nu este necesară menținerea măsurii, șeful ierarhic al polițistului are obligația de a permite persoanei să părăsească sediul poliției.

Art. 40. — (1) Polițistul întocmește un proces-verbal în care consemnează motivele conducerii persoanei la sediul poliției, măsurile realizate cu această ocazie, modalitatea de exercitare a drepturilor prevăzute la art. 38, ca urmare a aducerii la cunoștință, rezultatul controlului corporal, al bagajelor și al vehiculului, dacă a utilizat mijloace de constrângere, prezența unor urme vizibile de violență la momentul legitimării și al finalizării verificărilor, ora inițierii deplasării la sediul poliției și finalizării verificării situației persoanei și luării măsurilor legale.

(2) Procesul-verbal prevăzut la alin. (1) se înregistrează în evidențele unității de poliție și se semnează de polițist și de persoana în cauză sau de reprezentatul legal. O copie a procesului-verbal se predă persoanei în cauză sau reprezentantului legal, refuzul semnării sau primirii consemnându-se în cuprinsul documentului.

Art. 41. — (1) În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, polițistul este îndreptățit să utilizeze mijloace de constrângere, constând în: forța fizică, inclusiv aplicarea unor procedee de autoapărare sau imobilizare; cătușe sau alte mijloace care permit imobilizarea membrilor superioare și/sau inferioare, denumite în continuare *mijloace de imobilizare*; mijloace neletale; arme albe și de foc; mijloace adecvate sau, după caz, vehicule, pentru oprirea forțată, blocarea sau deschiderea unor vehicule ori spații închise în care se găsesc persoane și bunuri ori pentru înlăturarea unor obstacole.

(2) Folosirea mijloacelor de constrângere nu trebuie să depășească, prin intensitate și durată, nevoile reale pentru atingerea scopului intervenției.

(3) Folosirea mijloacelor de constrângere încetează de îndată ce scopul intervenției a fost realizat.

(4) Folosirea mijloacelor de constrângere se face în mod gradual, după avertizarea verbală prealabilă asupra utilizării acestora și după acordarea timpului necesar persoanei pentru a se conforma solicitărilor legale ale polițistului. În situația unei acțiuni violente iminente îndreptate împotriva polițistului sau a altei persoane, mijloacele de constrângere pot fi folosite fără avertizarea verbală prealabilă.

(5) Folosirea mijloacelor de constrângere în condițiile și în situațiile prevăzute de lege înlătură caracterul penal al faptei și răspunderea civilă a polițistului pentru pagubele produse.

(6) Pentru pagubele produse prin faptele polițistului prevăzute la alin. (5) se angajează răspunderea statului, în condițiile legii.

Art. 42. — (1) Polițistul este îndreptățit să folosească forța fizică în scopul înfrângerii rezistenței fizice a persoanei care, fără a folosi violența, se opune ori nu se supune solicitărilor legale ale polițistului, potrivit art. 31 alin. (1) lit. m)—o) sau referitoare la:

a) conducerea la sediul poliției sau al altor organe judiciare;

b) efectuarea percheziției potrivit normelor de procedură penală, a controlului corporal și al bagajelor persoanei legitimate, precum și a vehiculului utilizat de aceasta;

c) aplicarea cătușelor sau a altor mijloace de imobilizare.

(2) Folosirea forței fizice nu trebuie să aibă ca scop provocarea unor suferințe fizice, altele decât cele inerente înfrângerii rezistenței fizice a persoanei.

(3) Polițistul este îndreptățit să utilizeze mijloace adecvate pentru a opri și a pătrunde în vehicule sau pentru a pătrunde în orice spații închise în care se află persoana care se regăsește în situațiile prevăzute la alin. (1), în scopul extragerii acesteia.

Art. 43. — (1) Polițistul este îndreptățit să utilizeze cătușe sau alte mijloace de imobilizare în scopul împiedicării sau neutralizării acțiunilor violente ale oricărei persoane.

(2) În scopul prevenirii autovătămării persoanei ori apariției unei stări de pericol la adresa vieții, sănătății sau integrității corporale a polițistului sau a altei persoane, polițistul este îndreptățit să utilizeze mijloacele prevăzute la alin. (1), dacă:

a) persoana condusă la sediul poliției este cunoscută cu un comportament violent la adresa sa, a persoanelor sau a bunurilor;

b) persoana condusă la sediul poliției a comis sau este suspectă de săvârșirea unei infracțiuni cu violență ori a unor acte de terorism;

c) persoana a evadat din starea legală de reținere sau deținere ori s-a sustras de la executarea unei măsuri preventive sau a unei pedepse privative de libertate;

d) dotările mijlocului de transport utilizat sau itinerarul de deplasare nu permit adoptarea altor măsuri care să prevină săvârșirea unor acțiuni violente sau fuga;

e) persoana face obiectul unei măsuri privative de libertate dispuse în vederea înlăturării unei stări de pericol pentru ordinea publică.

(3) Dispozițiile legale referitoare la utilizarea cătușelor sau a altor mijloace de imobilizare, prevăzute de reglementările privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate, se aplică în mod corespunzător.

Art. 44. — Polițistul este îndreptățit să utilizeze bastoane, tonfe, dispozitive cu substanțe iritant-lacrimogene și/sau paralizante, câini de serviciu, scuturi de protecție, căști cu vizor, dispozitive cu electroșocuri, arme neletale cu bile de cauciuc sau alte arme neletale, precum și alte mijloace de imobilizare care nu pun în pericol viața sau nu produc o vătămare corporală gravă, în scopul împiedicării sau neutralizării acțiunilor violente ale persoanei, atunci când:

a) utilizarea forței fizice nu a fost sau nu este aptă să producă acest rezultat; sau

b) aceasta intenționează să săvârșească sau săvârșește acțiuni violente cu obiecte, dispozitive, substanțe sau animale ce pot pune în pericol viața, sănătatea ori integritatea corporală a persoanelor.

Art. 45. — Polițistul este obligat ca, în cel mai scurt timp, să solicite serviciilor specializate acordarea asistenței medicale de urgență persoanelor împotriva cărora au fost utilizate dispozitive cu electroșocuri, persoanelor afectate de utilizarea substanțelor iritant-lacrimogene, precum și persoanelor rănite prin utilizarea mijloacelor de constrângere. De îndată ce va fi posibil, situația se raportează verbal și, ulterior, se întocmește un proces-verbal.

Art. 46. — (1) În caz de necesitate polițistul poate folosi, în situațiile și în condițiile prevăzute de lege, forța armelor albe sau a armelor de foc. Armele de foc se folosesc după somația: „Stai, stai că trag!”

(2) În cazurile de legitimă apărare polițistul poate folosi armele de foc, fără somație.

Art. 47. — (1) Se interzice folosirea cătușelor sau a altor mijloace de imobilizare, a armelor albe sau a armelor de foc, precum și a mijloacelor prevăzute la art. 44 împotriva femeilor cu semne vizibile de sarcină, persoanelor cu semne vizibile ale unei dizabilități și copiilor, cu excepția cazurilor în care aceștia înfăptuiesc un atac armat sau în grup, care pune în pericol viața sau integritatea corporală a uneia ori mai multor persoane.

(2) Polițistul este obligat să permită persoanei aflate în spațiu public, împotriva căreia sunt folosite cătușe sau alte mijloace de imobilizare, să adopte măsuri adecvate pentru acoperirea feței și a mijloacelor de imobilizare.

Art. 48. — În exercitarea atribuțiilor de serviciu, polițistul are obligația să poarte asupra sa insigne de polițist sau legitimația de serviciu și mijloacele de constrângere și de protecție din dotare, precum și să utilizeze mijloacele din dotare necesare îndeplinirii atribuțiilor prevăzute de lege.

Art. 49. — (1) Unitățile de poliție trebuie să asigure pregătirea profesională a polițistului cu privire la modul de acțiune în situația aplicării măsurilor polițienești și utilizarea mijloacelor de constrângere. Polițistul este obligat să participe la programele de pregătire profesionale și să mențină un nivel adecvat de pregătire fizică.

(2) În cadrul pregătirii profesionale a polițistului, potrivit alin. (1), va fi avută în vedere jurisprudența instanțelor judecătorești și a Curții Europene a Drepturilor Omului, în special în ceea ce privește dreptul la viață, interzicerea torturii, dreptul la libertate și siguranță, dreptul la respectarea vieții private și de familie și interzicerea discriminării.

Art. 50. — (1) Poliția Română poate interveni în forță, în condițiile legii, împotriva celor care pun în pericol viața, integritatea sau sănătatea persoanelor ori a organelor de ordine, precum și împotriva celor care amenință cu distrugerea unor clădiri sau bunuri de interes public ori privat.

(2) Folosirea mijloacelor din dotare se face numai după avertizarea și somarea, prin mijloace de amplificare sonoră, a participanților la dezordine asupra necesității respectării legii și ordinii publice. Dacă după avertizare se încalcă în continuare ordinea publică și legile, polițistul numit ca șef al dispozitivului de ordine sau șefii ierarhici îi somează pe participanți folosind formula: Prima somație: „Atențiune, vă rugăm să părăsiți... Vom folosi forța!”, urmată de semnale sonore și luminoase. Dacă după trecerea perioadei de timp necesare dispersării cei somați nu se supun, se folosește o ultimă somație, astfel: Ultima somație: „Părăsiți...Se va folosi forța!”

(3) Dacă în astfel de situații, precum și în cele prevăzute de art. 47 din Legea nr. 17/1996 privind regimul armelor de foc și al munițiilor, cu modificările și completările ulterioare*), se impune uzul de armă, în prealabil se va folosi o ultimă somație, astfel: „Părăsiți...Se vor folosi armele de foc!”

(4) Folosirea mijloacelor de împiedicare și constrângere încetează de îndată ce s-a restabilit ordinea publică.

Art. 51. — Fiecare situație în care s-a făcut uz de armă se raportează de urgență ierarhic. De îndată ce va fi posibil, raportul va fi întocmit în scris. Dacă în urma uzului de armă s-a produs moartea sau vătămarea unei persoane, fapta se comunică de îndată procurorului competent, potrivit legii.

Art. 52. — (1) Polițistul este obligat să ia măsurile necesare pentru înlăturarea pericolelor care amenință ordinea publică sau siguranța persoanelor, în toate situațiile în care ia cunoștință direct ori când este sesizat despre acestea.

*) A se vedea și prevederile art. 137 alin. (2) din Legea nr. 295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 425 din 10 iunie 2014, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Polițistul este îndreptățit să pătrundă, în orice mod, într-o locuință sau într-un spațiu delimitat ce aparține ori este folosit de o persoană fizică sau juridică, fără consimțământul acesteia sau al reprezentatului legal, pentru:

a) a salva viața sau integritatea corporală a unei persoane, dacă există indicii că în acel spațiu este o persoană aflată în pericol;

b) a preveni răspândirea unei epidemii, dacă există indicii că în acel spațiu este o persoană decedată;

c) a prinde autorul unei infracțiuni flagrante, comisă prin folosirea unei arme ori substanțe explozive, narcotice sau paralizante, prin violență, ori de către o persoană mascată, deghizată sau travestită, dacă există indicii că acesta se află în acel spațiu;

d) a prinde autorul unor acte de terorism, dacă există indicii că acesta se află în acel spațiu.

(3) Dreptul prevăzut la alin. (2) se exercită inclusiv prin folosirea forței:

a) dacă există motive temeinice pentru a anticipa rezistență armată sau alte tipuri de violență ori există un pericol cu privire la distrugerea probelor;

b) în cazul unui refuz sau dacă nu a fost primit niciun răspuns la solicitările polițistului de a pătrunde în acel spațiu.

(4) Înainte de a pătrunde în spațiul privat, polițistul are obligația de a raporta verbal despre aceasta, ierarhic, cu excepția situației în care nu este posibil. În acest caz, raportarea se face în cel mai scurt timp posibil.

(5) După înlăturarea pericolului ori prinderea autorului infracțiunii sau actelor de terorism, polițistul are obligația de a părăsi spațiul respectiv, cu excepția situației în care obține consimțământul de a rămâne din partea persoanei îndreptățite. Cu această ocazie nu se efectuează acte specifice percheziției domiciliare.

(6) În situația în care este necesară luarea unor măsuri de conservare a locului săvârșirii infracțiunii și de ridicare sau conservare a mijloacelor materiale de probă, polițistul este îndreptățit să îndepărteze temporar persoanele din spațiul respectiv sau să solicite acestora să rămână pe loc până la identificarea lor.

(7) Cu privire la pătrunderea în spațiul privat și măsurile adoptate, polițistul întocmește un proces-verbal. O copie a procesului-verbal se predă persoanelor cărora le aparține sau care folosesc spațiul în care a pătruns polițistul.

Art. 53. — În toate situațiile în care ia cunoștință direct ori când este sesizat despre posibile cazuri de abuz, neglijare, exploatare și orice formă de violență asupra copilului, polițistul este obligat să sesizeze direcția generală de asistență socială și protecția copilului, pentru luarea măsurilor prevăzute de lege.

Art. 54. — (1) Polițistul este obligat să ia măsurile necesare pentru ocrotirea vieții, sănătății și integrității corporale a persoanelor a căror pază o asigură și, în special, să ia imediat măsuri ca îngrijirile medicale să le fie acordate de fiecare dată când acestea se impun.

(2) Polițistul este îndreptățit să solicite intervenția autorităților competente sau să sesizeze reprezentantul legal, atunci când, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, identifică persoane care, din cauza vârstei sau stării fizice ori psihice se află în dificultate și este necesară luarea unor măsuri de protecție. Autoritățile competente sau reprezentantul legal au/are obligația de a interveni de îndată.

Art. 55. — (1) În vederea asigurării protecției persoanelor prevăzute la art. 26 alin. (1) pct. 13 și 14, unitatea de poliție competentă elaborează un plan de protecție care va cuprinde cel puțin următoarele: date privind persoana a cărei protecție se

acordă, temeiul legal al protecției, măsurile de protecție instituite, resursele logistice, umane sau de altă natură alocate, perioada în care se acordă protecția, situațiile în care protecția încetează.

(2) Protecția se acordă dacă persoana care face obiectul măsurilor de protecție sau, după caz, reprezentantul acesteia:

a) își exprimă acordul cu privire la măsurile de protecție;

b) oferă informațiile necesare implementării măsurilor de protecție;

c) se conformează măsurilor de protecție stabilite;

d) se abține de la orice activitate care pune în pericol viața, sănătatea sau integritatea corporală, a sa, a polițiștilor care asigură protecția ori a altei persoane, sau ordinea publică.

(3) Protecția încetează în cazul în care una dintre condițiile prevăzute la alin. (2) nu mai este îndeplinită. În cazul în care măsura de protecție a fost instituită în baza normelor de procedură penală, pentru încetarea acesteia unitatea de poliție sesizează organul judiciar care a dispus-o.

Art. 56. — (1) În scopul realizării activităților de prevenire, depistare, investigare sau urmărire penală a infracțiunilor sau executării pedepselor, prevenire și combatere a altor fapte ilegale, precum și de menținere a ordinii și siguranței publice:

a) acțiunile polițistului în spații publice, precum și intervenția realizată în condițiile art. 52 ori pentru executarea unui mandat pot fi înregistrate cu mijloacele foto-audio-video din dotare, fără consimțământul persoanelor vizate;

b) Poliția Română este autorizată să fixeze, ocazional, cu mijloace foto-audio-video sau prin alte mijloace tehnice din dotare, momente operative cu privire la activități publice desfășurate în locuri publice, fără consimțământul persoanelor vizate, în cazul în care există motive verosimile pentru a bănui că în aceste locuri publice ar putea fi comise infracțiuni sau alte fapte ilegale ori tulburată ordinea și siguranța publică.

(2) Poliția Română este autorizată să acceseze, în mod direct și gratuit, sistemele de supraveghere a spațiilor publice ce sunt instalate în scopul prevenirii criminalității, pazei bunurilor și protecției persoanelor sau supravegherii traficului rutier și care aparțin organelor administrației publice centrale sau locale, cu excepția celor cu atribuții în domeniul apărării și securității naționale, atunci când:

a) există motive verosimile pentru a bănui că imaginile fotografice ori înregistrările audio și/sau video prelucrate prin aceste sisteme pot servi la identificarea:

1. persoanelor care pregătesc, săvârșesc sau au săvârșit o infracțiune;

2. persoanelor care au fost prezente la locul săvârșirii unei infracțiuni ori au cunoștință despre faptă, autor sau despre bunurile având legătură cu fapta;

3. persoanelor date în urmărire sau căutate potrivit legii;

4. bunurilor supuse confiscării, interzise la deținere, căutate potrivit legii sau care pot fi utilizate ca probe într-o procedură judiciară;

b) imaginile fotografice ori înregistrările audio și/sau video prelucrate prin aceste sisteme sunt necesare pentru:

1. constituirea și adaptarea dispozitivelor de menținere a ordinii publice, cu ocazia adunărilor publice sau a evenimentelor ce implică prezența unui public numeros, precum și pentru realizarea intervenției în cazul în care adunările publice își pierd caracterul pașnic și civilizată;

2. îndrumarea, supravegherea și controlul respectării normelor de circulație rutieră.

(3) Se interzice prelucrarea datelor cu caracter personal conținute de imaginile fotografice ori înregistrările audio și/sau video în alte scopuri decât cele în care au fost colectate, cu excepția situațiilor prevăzute expres de lege și numai dacă sunt

asigurate garanțiile necesare pentru protejarea drepturilor persoanelor vizate.

(4) Poliția Română poate păstra imaginile fotografice ori înregistrările audio și/sau video obținute potrivit alin. (1) sau (2) pe o perioadă de 6 luni de la data obținerii acestora, cu excepția situațiilor în care sunt utilizate în cadrul unei proceduri judiciare, caz în care acestea urmează regimul probelor. La împlinirea acestui termen imaginile și/sau înregistrările se distrug, prin proceduri ireversibile.

Art. 57. — (1) În exercitarea atribuțiilor de serviciu, polițistul este obligat să își facă, în prealabil, cunoscută calitatea, astfel:

a) dacă este în uniformă, prin prezentarea verbală a numelui și prenumelui, precum și a unității de poliție din care face parte;

b) dacă este în ținută civilă, prin prezentarea datelor prevăzute la lit. a), precum și a legitimației de serviciu sau a insignei.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), atunci când siguranța polițistului sau rezultatul intervenției ar putea fi periclitate, polițistul își face cunoscută calitatea imediat ce acest lucru este posibil. În acest caz, intervenția polițistului se face prin anunțare: „Poliția!”.

Art. 58. — (1) Polițistul este obligat să verifice permanent competența acțiunilor sale.

(2) În efectuarea investigațiilor polițistul este obligat să se bazeze pe date sau informații privind săvârșirea unor fapte ilegale.

CAPITOLUL VI

Asigurarea logistică, materială și financiară

Art. 59. — (1) Poliția Română poate deține în folosință imobile, armament, muniție, echipamente și aparatură tehnică specifică, necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de lege.

(2) Unitățile de poliție utilizează, potrivit legii, un parc propriu de mijloace de transport, animale de serviciu și alte mijloace necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de lege.

(3) Pe lângă unitățile de poliție se pot constitui secții sau asociații sportive.

(4) Inspectoratul General al Poliției Române și unitățile teritoriale ale poliției pot avea cabinete medicale care să asigure asistența medicală la locul de muncă, pot deține în folosință baze de tratament și unități de cazare a personalului și a membrilor lor de familie pe timpul cât se află în misiune, concedii de odihnă sau tratament medical.

Art. 60. — Inspectoratul General al Poliției Române și unitățile teritoriale ale poliției folosesc locuințe de protocol, de serviciu, de intervenție și sociale ce pot fi repartizate polițiștilor,

celorlalți funcționari publici și personalului contractual, precum și familiilor acestora.

Art. 61. — Dotarea Poliției Române se realizează de către Ministerul Afacerilor Interne din fondurile alocate cu această destinație prin legea bugetului de stat și din alte surse constituite potrivit legii.

Art. 62. — Inspectorul general al Inspectoratului General al Poliției Române este abilitat:

a) să probeze, în limitele competențelor sale, documentațiile tehnico-economice pentru lucrările proprii de investiții și să urmărească executarea acestora la termenele stabilite;

b) să stabilească normele de întrebuințare, întreținere și reparare pentru tehnica specială din dotare;

c) să execute controlul mijloacelor materiale și bănești repartizate unităților subordonate;

d) să exercite orice alte atribuții conferite prin actele normative în domeniile asigurării materiale și financiare.

CAPITOLUL VII

Dispoziții finale

Art. 63. — Poliția Română cooperează cu instituții similare din alte state și cu organisme internaționale de profil, pe baza înțelegerilor la care România este parte, inclusiv prin ofițeri de legătură.

Art. 64. — (1) În interesul asigurării ordinii publice și securității colective, la solicitarea Președintelui României, cu aprobarea Parlamentului, efective ale Poliției Române pot participa, în afara teritoriului național, la constituirea forțelor internaționale de poliție destinate unor misiuni de instruire, asistență și cooperare polițienească, precum și pentru acțiuni umanitare.

(2) Pe timpul îndeplinirii misiunilor prevăzute la alin. (1) efectivele de poliție participante vor avea statutul personalului detașat la organizații internaționale și vor beneficia de drepturile cuvenite potrivit legii.

Art. 65. — Înființarea, organizarea și funcționarea poliției comunitare pentru ordinea publică la nivelul unităților administrativ-teritoriale se reglementează prin lege*).

Art. 66. — Ziua Poliției Române este 25 martie.

Art. 67. — Uniforma de polițist, forma și conținutul insignei și ale documentelor de legitimare a polițiștilor se stabilesc prin hotărâre**) a Guvernului.

Art. 68. — Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 26/1994 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 18 mai 1994, cu modificările și completările ulterioare.

*) A se vedea Legea poliției locale nr. 155/2010, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 339 din 8 mai 2014, cu modificările și completările ulterioare.

**) A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 1.061/2002 privind stabilirea uniformei, echipamentului specific, însemnelor distinctive, insignei și documentului de legitimare pentru polițiști, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 754 din 5 noiembrie 2009, cu modificările și completările ulterioare.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2020 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

